

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΔΥΟ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ



Άλλο ερέθισμα για το οποίο αποφάσισα ν' απασχολήσω το περιοδικό μας στην προσεχή του έδκοση, εκτός από την εντυπωσιακή του σε περιεχόμενο εμφάνιση, υπήρξε το κείμενο του κ. Χρήστου Φράντζιου, που δεν έχω την τιμή να γνωρίζω, στη στήλη "ΘΥΜΗΣΕΣ ΑΠ' ΤΑ ΠΑΛΙΑ". Ομολογώ ότι με ξάφνιασε το στυλ του κ. Φράντζιου. Υπόσχεται μιά εξέλιξη σε ευρύτερο λογοτεχνικό χώρο. Διαβλέπω ταλέντο μέσα του, ας συνεχίσει τις προσπάθειές του, ψάχνοντας στο συγγραφικό λογοτεχνικό χώρο. Επίσης μιά που άρχισα να μοιράζω επαίνους θάταν βαρύ για μένα ν' αδικήσω κανένα από σας. Στο είδος του ξεχωρίζει και ο κ. Ζήλος Αργύρης. Ερευνώντας και αναδιφώντας αποκαλύπτει τα στραβά και τ' ανάποδα, κρίνει και προτείνει λύσεις. Σωστός αβδοσκόπος και εραστής της παράδοσης.

Και τώρα στο ερέθισμα που δέχθηκα από τον κ. Φράντζιο.

Γράφει "απ' τα παλιά" αν και δεν πρέπει να είναι παλιός -αλλιώς θα τον ἡξερα- αλλά

και ο ίδιος θα έπρεπε να γνωρίζει καλά τον Μπάρμα-Στέργιο Τίτο. Έτσι δεν μπόρεσε ν' αποφύγει τη νάρκη και την πάτησε. Χαρακτήρισε, "βλάχο" τον Στέργιο Τίτο και "σώγαμπρο". Δεν ξέρω πώς αντέδρασε ο γηραιός Τίτος (γιατί ούτε Βλαχοστέργιος λέγεται) αλλά και σώγαμπρος να είναι, πάλι αυτό δεν θα τον δυσανασχετούσε τόσο, που στην εκδήλωση της δυσαρέκειάς του, ν' ανάγκαζε τον κ. Φράντζιο να τον ζητήσει συγνώμη. Γιατί ούτε ο βλάχος αυτός καθεαυτός ούτε ο σώγαμπρος σαν τίτλος υποβιβάζουν τον άνθρωπο. Θάλεγα ότι δεν ξέρω "σώγαμπρο" που να φάνηκε ανάξιος της εμπιστοσύνης της εκτίμησης και της αγάπης εκείνων που τον έκαμαν ισότιμο μέλος της οικογένειάς τους. Κάτι αλλο συμβαίνει κ. Φράντζιο και πολύ σωστά λες ότι του οφείλεις μιά επίσκεψη. Γιατί ο Στέργιος Τίτος υπερεκτιμάται από τους συμπατριώτες του. Αποτελεί μιά ξεχωριστή φυσιογνωμία που λίγοι ίσως να πρόσεξαν και να αξιολόγησαν. Είναι ευγενής, πράος, με φιλοσοφική διάθεση και σκέψη. Η ατα-

ραξία του είναι ολυμπίσια. Οι κινήσεις του, το βλέμμα του, ο ζυγισμένος, ορθός και ήρεμος λόγος, συνθέτουν το πορτραίτο ενός ξεχωριστού ανθρώπου, που παρά την έλλειψη ειδικής παιδείας και ευρύτερης μόρφωσης, κάνει αισθητή την παρουσία του. Ο Τίτος δεν υπήρξε ένας απλός γραφικός Τσαρουχάς. Παρουσίασε αξιόλογη, στην περίοδο της κατοχής δράση, και καθώς θετικός και σώφρων, πρόσφερε υπηρεσία, όσο λίγοι, στο συμβιβασμό των αντιθέσεων σε μιά ταραχώδη και θολή και ηλεκτρισμένη από "ιδέες" και "πράξεις" περίοδο, όπως ήταν η εποχή της Κατοχής. Άλλα και ατρόμητος αγωνιστής, με μετριοπάθεια και μετριοφροσύνη. Θυμάμαι ένα περιστατικό που φανερώνει το πνεύμα αυτοθυσίας των αγωνιστών της εποχής εκείνης εντεταγμένων και ανέντακτων. Μέσα απ' αυτό προβάλλεται η φυσιογνωμία του Στέργιου Τίτο και του συναγωνιστή του Βασίλη Καραβασίλη. Οι δυό τους υπήρξαν ήρωες ενός επεισοδίου που σημάδεψε, θα έλεγα χωρίς υπερβολή, τη μοίρα της Ραψάνης και της γύρω περιοχής. Η φορά των γεγονότων τους ώθησε σε μιά πάρα πολύ επικίνδυνη ενέργεια, επιχείρηση μάλλον. Οι Γερμανοί είχαν δώσει εντολή, διεμήνυσαν στη Ραψάνη... "όταν περνούν αντάρτες να ειδοποιούμε το φυλάκιο του Σιδ. Σταθμού. Η διαταγή ήταν σαφής: άρνηση=θάνατος και αφανισμός. Την 21-22 μεσάνυχτα του Φεβρουαρίου 1944 ο ανεξάρτητος λόχος μηχανικού του Κάτω Ολύμπου με Δ/κή τον ανθυπολοχαγό (τακτικό του στρατού) Αντώνη Βρατσιάνου, ανατινάζει στα Τέμπη την γερμανική ταχεία αμαξοστοιχία. Άθλος και επιτυχία από τις λίγες. Τον καιρό εκείνο η Ραψάνη είχε δύο Προέδρους, ένα εκλεγμένο της Αυτοδιοίκησης, Γιώργο Βαλάση, το γηραιό, σοφό σήμερα επιλεγόμενο Γεωργούλη, και τον ανεπίσημο αείμνηστο εξαίρετο πατριώτη Βασίλη Καραβασίλη. Αμέσως μετά την ανατίναξη, ο της Αυτοδιοίκησης Γ. Βαλάσης,



σωφρόνως πράξας, πήρε τα βουνά, όπως άλοι μας, αναμένοντες εναγωνώς την εφαρμογή σκληρών αντιποίων.

Ο Καραβασίλης ψύχραιμος-αταρακτικός από φυσικού του, συλλαμβάνει μιά τρομερή αλλά σωτήρια, όπως αποδείχτηκε ιδέα, και σαν άλλος Κανάρης πριν από την ναυμαχία είπε μέσα του: "Βασίλη, σήμερα ή θα σώσεις την πατρίδα σου, ή θα πεθάνεις". Πήρε μαζί του (ποιον άλλον;) τον πολυτιμότερο και εκλεκτότερο συναγωνιστή του, τον Στέργιο Τίτο, φοβερά εκτεθειμένος μετά τον ντουφεκισμό του αείμνηστου αδελφού του Νίκου Τίτου, που έπεσε μαζί, "υπέρ πίστεως και Πατρίδος" με τους συντρόφους του αείμνηστους Σωτήρη Τσάτσαρη δάσκαλο και Γ. Κανάτα Γραμματέα του Ειρηνοδικείου Ραψάνης. Η εκτέλεση έγινε την 1η Μαρτίου 1943 στο στρατόπεδο Π. Μελλά (έκρινα απαραίτητη την παρένθεση αυτή εν ειδη μνημοσύνου). Καραβασίλης-Τίτος έκαναν το σταυρό τους και κατηφόρησαν προς το Σταθμό. Πρωίας διαγενομένης... Εκεί, για να εκτελέσουν το υπέρτατο καθήκον τους με μέγιστο κίνδυνο να εκτελεσθούν και οι δυό επιτόπου από τους εξαγριωμένους Γερμανούς. Η πρώτη τους κουβέντα μπροστά στο διοικητή Γερμανό που ορύονταν, άφριζε και απειλούσε με αλλεπάλληλα "καπούτ" και η στερεότυπη: "πέρασαν ψες κ. Δ/τά αντάρτες κοντά από την Ραψάνη!" "Και βέβαια πέρασαν αφού μας ανατί-

ναξαν στον αέρα". Καραβασίλης: Εμείς πιστοί στην εντολή σας, με την πρώτη ευκαιρία, ήρθαμε να σας αναγγείλουμε αυτό που ακούσατε!" Και οι δώρα φέροντες, έβγαλαν από τον τουρβά και το ρακί που ήταν ό,τι χρειάζονταν για την περίπτωση. Ο Γερμανός ηρέμησε. Και ώ του θαύματος! "Γκουτ Ραψάνη". Η Ραψάνη και η γύρω περιοχή σώθηκε! Το ελληνικό δαιμόνιο, η ευψυχία της φυλής μας, η ευφυΐα και η πονηριά η καλοπροαιρετή, έκαμαν στην περίπτωση, το θαύμα τους.

Αυτό είναι το πορτραίτο των δύο αυτών άξιων τέκνων της Ραψάνης, που φιλοτέχνησα. Και ο μεν Μπάρμπα Στέργιος ζει με τις αναμνήσεις του. Ο Βασίλης Καραβασίλης έζησε αρκετά. Παρέδωσε το πνεύ-

μα του στην κρίση του Κυρίου. Έπραξε το καθήκον του. Πρέπει να πέθανε ευτυχής. Η μεγαλοψυχία του πιστεύω να συγχώρεσε όσους τον πίκραναν. Γιατί δυστυχώς μετά ένα χρόνο απ' αυτά που αναφέρω ο Καραβασίλης δοκίμασε το πικρό ποτήρι της αχαριστίας και αγνωμοσύνης, όταν υπάνθρωποι, έξωθεν κινούμενοι ή προερχόμενοι, αποφασίζουν να τον συλλάβουν και χωρίς να ρωτήσουν κανένα, να τον σύρουν μέσα στα χιόνια και να τον ταλαιπωρήσουν στα βασανιστική πορεία της ομηρίας... που ακολούθησε τα Δεκεμβριανά. Και τα τελευταία μου αυτά λόγια για τον Καραβασίλη, αντί για μνημόσυνο.

● Σ. Κ. Παπαβραμίδης

